

do Uchwały nr 100 Rady Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego
podjętej na 15. roboczym posiedzeniu w kadencji 2024-2028
w dniu 13 stycznia 2026 r.

Stanowisko

Rady Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego w sprawie projektu rozwoju Ogrodu Botanicznego w Łodzi oraz koncepcji „Dżungla 360”

W związku z informacjami pojawiającymi się w przestrzeni publicznej na temat planów inwestycyjnych na terenie Ogrodu Botanicznego w Łodzi, w tym koncepcji „Dżungla 360”, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego – po wewnętrznych konsultacjach z pracownikami Wydziału – przedstawia stanowisko w tej sprawie.

Wydział dostrzega potrzebę rozwoju Ogrodu Botanicznego w celu wzmacniania jego funkcji edukacyjnych, naukowych i społecznych, jednak nie może poprzeć projektu „Dżungla 360” w aktualnie prezentowanej publicznie formule. Z dostępnych informacji wynika, że rozważany jest obiekt nastawiony na cele komercyjne o bardzo dużej skali: całoroczny tropikalny pawilon pod przeszkloną kopułą, wraz z infrastrukturą towarzyszącą i powiązaniem komunikacyjnymi. Tak znacząca ingerencja w przestrzeń Ogrodu wymaga – w naszej ocenie – pogłębionych analiz, opracowania wariantów alternatywnych oraz rzeczywistego dialogu społecznego, a także jednoznacznego osadzenia inwestycji w misji i funkcjach Ogrodu Botanicznego działającego na podstawie przepisów Ustawy o ochronie przyrody.

Najpoważniejsze wątpliwości Wydziału dotyczą w szczególności zgodności skali i charakteru przedsięwzięcia z rolą Ogrodu Botanicznego jako miejsca ochrony różnorodności biologicznej, edukacji oraz kontaktu z przyrodą, a także potencjalnego wpływu inwestycji na krajobraz i istniejące ekosystemy. Równie istotne są pytania o ślad środowiskowy planowanego obiektu: zapotrzebowanie na energię i wodę, bilans emisji, gospodarkę odpadami oraz ryzyka związane z utrzymywaniem stałych warunków tropikalnych w klimacie Polski. Wątpliwości budzi również sposób procedowania projektu – w tym deficyt przejrzystych informacji – co już dziś generuje napięcia społeczne i ryzyko trwałej utraty zaufania do instytucji publicznych.

Wydział BiOŚ UŁ stoi na stanowisku, że ewentualne dalsze prace nad projektem powinny zostać podporządkowane jasnym warunkom merytorycznym i proceduralnym. Po pierwsze, uruchomione konsultacje powinny mieć charakter współtwórczy, z realnym wpływem mieszkańców, organizacji społecznych oraz środowiska naukowego na kształt przedsięwzięcia.

Po drugie, projekt powinien zostać poddany niezależnej ocenie eksperckiej obejmującej wpływ na istniejące kolekcje roślinne, aspekty środowiskowe, energetyczne, krajobrazowe, funkcjonalne oraz finansowo-organizacyjne, a kluczowe wnioski z tych analiz powinny zostać publicznie udostępnione. Po trzecie, konieczne jest przedstawienie wariantów alternatywnych (różna skala, różna lokalizacja, potencjalny model rozproszony lub etapowany), tak aby decyzje nie były podejmowane w oparciu o jeden, z góry przesądzony scenariusz. Po czwarte, program obiektu – jeśli miałby powstać – musi wynikać z misji edukacyjno-naukowej Ogrodu i być tworzony we współpracy z instytucjami naukowymi, przy jednoznacznym ograniczeniu funkcji wyłącznie komercyjnych.

Jednocześnie, skoro została powołana Rada ds. Rozwoju Ogrodu Botanicznego w Łodzi, do której zaproszono przedstawicieli Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ, oczekujemy, że organ ten będzie posiadał rzeczywistą i sprawczą rolę opiniodawczo-doradczą – zarówno w wymiarze merytorycznym, jak i formalnym. Oznacza to w szczególności zapewnienie Radzie dostępu do dokumentacji i analiz przed kluczowymi rozstrzygnięciami, możliwość pracy w zespołach roboczych oraz jasny mechanizm odnoszenia się przez Miasto i podmioty realizujące inwestycję do rekomendacji Rady (z podaniem uzasadnienia przyjęcia bądź odrzucenia jej opinii). Tylko takie rozwiązania mogą odbudować wiarygodność procesu i zapewnić, że decyzje będą podejmowane w sposób odpowiedzialny, transparentny i zgodny z interesem publicznym.

Rada Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego deklaruje gotowość do merytorycznego wsparcia prac Rady ds. Rozwoju Ogrodu Botanicznego w Łodzi, w tym udziału przedstawicieli Wydziału w zespołach roboczych oraz w ocenie materiałów projektowych, a także do włączenia się w ogłoszone przez Władze Miasta konsultacje społeczne. Jednocześnie wyrażamy nadzieję, że dalszy proces decyzyjny będzie kształtowany w taki sposób, aby Rada ds. Rozwoju Ogrodu Botanicznego w Łodzi mogła pełnić realną funkcję doradczą i opiniodawczą, a konsultacje z mieszkańcami oraz interesariuszami miały charakter współtwórczy i odbywały się na etapie, na którym możliwe są jeszcze rzeczywiste korekty kierunku, skali oraz sposobu realizacji przedsięwzięcia.

prof. dr hab. Agnieszka Marczak
Przewodnicząca Rady Wydziału /
Dziekan Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska
Uniwersytetu Łódzkiego